

Додаток4
до Методики експертного оцінювання
професійних компетентностей
учасників сертифікації (вчителів української
мови та літератури)

				ID експерта
				ID учасника

**РОБОЧА ТАБЛИЦЯ ВИВЧЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ДОСВІДУ РОБОТИ УЧАСНИКА СЕРТИФІКАЦІЇ
(учителя української мови та літератури)**

Професійна компетентність	Критерії	Показники критерію	Методи збирання інформації			
			Спостереження за навчальними заняттями	Спостереження за самоаналізом проведених занять	Аналіз самопрезентації	Інтерв'ю з учасниками сертифікації
1. Мовно-комунікативна	1.1. Мовно-комунікативна діяльність вчителя	Вільно володіє державною мовою				
		Оперує професійною лексикою, зокрема лінгвістичною та літературознавчою термінологією				
		Володіє якісними комунікативними ознаками культури мовлення (правильність, точність, логічність, змістовність, доречність, багатство, виразність, чистота, позитивно забарвлена експресія)				

		У мовленні уникає діалектизмів, інтерферентних помилок, просторіч, жаргонізмів, тавтологій, стильових дисонансів й недоречних іншомовних запозичень				
		Адаптує мовлення до вікових особливостей учнів (відсутність складної лінгвістичної термінології, швидкий/повільний темп тощо)				
	1.2. Розвиток мовно-комунікативних умінь та навичок в учнів	Залучає учнів до активної комунікативної діяльності, вільного висловлювання				
		Навчає учнів аргументовано переконувати, підбивати підсумки				
		Залучає учнів до продуктивної / репродуктивної комунікації в усній і писемній формах				
	2. Предметно-методична	2.1. Реалізація змістового складника освітнього процесу				
		Моделює зміст заняття з урахуванням вимог до результатів навчання учнів, передбачених модельними навчальними (навчальними) програмами				
		Зміст навчального матеріалу спрямований на розвиток позитивного ставлення до української мови, культури українського народу, загальнолюдських цінностей				
		Ураховує досвід учнів та набуті ними знання під час вивчення нового навчального матеріалу				
		Застосовує міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту освітніх галузей				
		Зміст навчального матеріалу спрямований на розвиток в учнів ключових компетентностей і умінь, спільних для всіх компетентностей				

		Дотримується принципу доступності навчання				
	2.2. Реалізація технологічного складника освітнього процесу	Тип і структура заняття відповідають його темі й меті				
		Застосовує технології (форми, методи, засоби) навчання і організовує діяльність учнів для досягнення результатів навчання				
		Розвиває аналітичне й критичне мислення учнів				
		Дотримується принципу інтегрованого навчання української мови /літератури й розвитку мовлення				
	2.3. Моніторинг результатів навчання учнів	Відстежує розуміння учнями навчального матеріалу				
		Приділяє увагу якості виконання завдань				
		Веде педагогічне спостереження та фасилітує роботу учнів				
	2.4. Коригувальна діяльність на занятті	На занятті дотримується балансу між обсягом власної мовленнєвої активності та мовленням учнів				
		Адаптує зміст навчального матеріалу, ураховуючи його сприймання учнями				
		Уміє спрямувати увагу учнів на досягнення освітньої мети				
		Спонукає учнів до самоконтролю мовленнєвої діяльності				
		Коригує мовлення учнів, навчає грамотно будувати висловлювання				
3. Інформ аційно-	3.1. Використання цифрових технологій в освітньому процесі	Використовує електронні освітні ресурси, що відповідають основним вимогам Положення про електронні освітні ресурси (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12#Text)				

цифров а		Доцільно використовує електронні освітні ресурси відповідно до мети, типу навчального заняття та з урахуванням форми навчання, вікових особливостей учнів				
		Використовує цифрові навчальні та методичні матеріали, розроблені особисто				
		Поєднує синхронний та асинхронний режими під час дистанційного навчання (якщо в цьому є потреба)				
	3.2. Цифровий етикет	Дотримується академічної доброчесності та правил цифрового етикету під час використання матеріалів з інтернет-ресурсів				
		Навчас учнів правил безпечного користування інтернет-ресурсами				
4. Психол огічна	4.1. Забезпечення мотиваційної готовності учнів до навчальної діяльності	Мотивує учнів до вивчення української мови та літератури				
		Розвиває пізнавальний інтерес учнів до опанування змістом мовно-літературної освітньої галузі				
		Стимулює учнів до активної пізнавальної діяльності в освітньому процесі				
		Створює умови для формування позитивної самооцінки учнів				
	4.2. Урахування психологічних і вікових особливостей учнів	Здійснює освітній процес з урахуванням вікових особливостей учнів				
		Ураховує індивідуальні особливості учнів, зокрема й тих, які отримали психологічну травму внаслідок військової агресії та/або вимушено переселилися із зони бойових дій				
		Застосовує за потреби вправи на зниження стресового стану в учнів				

		Враховує зміни психології учнів (регресія, зниження пам'яті, концентрації уваги тощо) як наслідок військової агресії				
5. Емоційно-етична	5.1. Розвиток емоційного інтелекту учнів	Розвиває в учнів вміння розуміти власні почуття та емоції, керувати ними				
		Навчає учнів розуміти емоційний стан людей та літературних персонажів, проявляти до них емпатію				
		Створює ситуацію успіху				
	5.2. Емоційно-етична сфера особистості вчителя	Демонструє емоційну стійкість, усвідомлене емоційне реагування				
		Конструктивно реагує на стрес, конфліктні ситуації				
		Формує власний професійно-педагогічний імідж				
6. Педагогічно-партнерства	6.1. Співпраця суб'єктів освітнього процесу на засадах педагогічного партнерства	Реалізує механізми суб'єкт-суб'єктних відносин в педагогічній діяльності, володіє культурою діалогу				
		Створює ділову творчу атмосферу під час навчальних занять				
		Створює умови для адаптації учнів із числа ВПО				
		Залучає батьків (осіб, які їх замінюють) до освітнього процесу				
7. Інклюзивна	7.1. Здатність працювати з дітьми з особливими освітніми потребами	Знає нормативні вимоги до організації навчання в інклюзивному класі				
		Знає особливості роботи в команді (із залученими фахівцями, зокрема асистентом вчителя)				
		Знає необхідні умови успішної соціалізації дитини з особливими освітніми потребами				

	7.2. Формування в учнів толерантного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами	Володіє методами та прийомами формування в учнів дружнього та неупередженого ставлення до осіб з особливими освітніми потребами				
		Запобігає виникненню психотравматичних ситуацій у системі міжособистісних стосунків: дитина з особливими освітніми потребами – однолітки				
8. Здоров'язбережувальна	8.1. Дотримання правил безпеки життєдіяльності та формування в учнів навичок безпечної поведінки	Дотримує сам(-а) та навчає учнів правил безпечної поведінки, зокрема в умовах воєнного стану (під час обстрілів, евакуації, перебування в укритті; поводження з вибухонебезпечними предметами тощо)				
		Організовує освітній процес з урахуванням санітарно-гігієнічних вимог				
		Запобігає проявам булінгу				
	8.2. Надання домедичної допомоги	Розпізнає зовнішні ознаки погіршення самопочуття учня				
		Знає правила надання домедичної допомоги				
9. Проєктувальна	9.1. Проєктування освітнього середовища	Підбирає та використовує навчальну, довідкову літературу, навчально-методичні комплекти (підручники, посібники, робочі зошити) відповідно до мети й типу заняття та з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів				
		Використовує як освітній простір фізичний, інформаційний простори навчальних та інших приміщень закладу освіти				
		Адаптує освітнє середовище з урахуванням необхідності рівного доступу всіх учнів до навчальних матеріалів				

10. Прогно стична	10.1. Планування освітнього процесу та прогнозування його результатів	Здійснює планування освітнього процесу				
		Знає вимоги до розроблення календарного планування				
		Аналізує зміст навчального матеріалу та результати його засвоєння учнями, прогнозує можливі труднощі та пропонує шляхи їх подолання				
		Орієнтується в чинних модельних навчальних (навчальних) програмах навчальних предметів / інтегрованих курсів, які викладає; аргументує свій вибір				
		Використовує можливості академічної свободи вчителя				
11. Організаційна	11.1. Організація освітнього процесу	Дотримується вимог чинного законодавства щодо організації освітнього процесу, зокрема в умовах воєнного стану				
		Добирає доцільно форми й види організації навчальної та пізнавальної діяльності учнів залежно від формату навчання (онлайн, офлайн, змішана форма)				
		Уміє раціонально розподілити час на занятті				
		Організовує заходи національно-патріотичного, естетичного й художнього спрямування, націлені на формування в учнів інтересу до вивчення мовно-літературної галузі				
12.Оцінюва льно-аналі тична	12.1. Впровадження нових підходів до оцінювання результатів навчання	Демонструє сам(-а) та формує в учнів розуміння нових підходів до оцінювання результатів навчання з мовно-літературної освітньої галузі				
		Залучає учнів до вироблення зрозумілих для них критеріїв оцінювання				

		Здійснює формувальне (поточне) оцінювання з використанням відповідних інструментів та фіксує його результати				
		Здійснює зворотний зв'язок щодо особистісного розвитку учнів, їхнього навчального поступу				
		Коригує навчальний процес відповідно до навчального поступу учнів				
	12.2. Формування в учнів навичок самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання	Формує в учнів навички самооцінювання, взаємооцінювання результатів навчання				
		Формує в учнів навички контролю й самоконтролю, спонукає до рефлексії навчальної діяльності				
13. Інноваційна	13.1. Використання інновацій у професійній діяльності	Слідкує за інноваціями у сфері освіти, знає сучасні педагогічні технології навчання української мови, літератури				
		Використовує інновації у викладанні предметів / інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі				
		Має власні професійні напрацювання				
14. Здатність до навчання впродовж життя	14.1. Професійний розвиток та професійна співпраця	Аналізує пропозиції різних суб'єктів освітньої діяльності щодо підвищення кваліфікації				
		Планує професійний розвиток для досягнення поставлених цілей				
		Ділиться професійним досвідом та власними напрацюваннями з колегами				
		Бере участь діяльності професійних спільнот, професійних конкурсах; є наставником, супервізором, тренером, експертом у процедурах забезпечення якості освіти тощо				

15.Рефл ексивна	15.1. Аналіз власної професійної діяльності відповідно до вимог Професійного стандарту	Аналізує стан розвитку власних професійних компетентностей та здійснює моніторинг своєї професійної діяльності				
		Здатний об'єктивно та самокритично оцінювати власну професійну діяльність				
